

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_038
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk v dějinách
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Pražské jaro 1968
Pořadové číslo DUMu:	18
Stručná anotace:	
Výukový materiál se zabývá rokem 1968, ve kterém došlo k uvolnění poměrů díky novému vedení KSČ. Tento stav byl ale zastaven SSSR a následnou okupací.	
Ročník:	2.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky s úkoly a závěrečným testem, které slouží k procvičení látky.
Výsledky vzdělávání:	Žák charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku.
Vytvořeno dne:	20. 6. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Pražské jaro 1968

Nástup A. Dubčeka

leden 1968 – do čela KSČ nastoupil **Alexandr Dubček** – nastolil obrodný proces ve společnosti (známý jako *Pražské jaro 1968*)

- začal prosazovat nové reformy:

➤ jedna z jeho reforem přinesla svobodu tisku (médiá začala svobodně informovat občany)

- v této době začaly vznikat různé občanské organizace (*Klub angažovaných nestraníků – KAN, K231 apod.*)

Odstoupení prezidenta

březen 1968 odstoupil prezident A. Novotný a místo něho nastoupil ***Ludvík Svoboda***

- byl zvolen také nový předseda Národního shromáždění (*Josef Smrkovský*), do čela vlády byl zvolen *Oldřich Černík*
- byl přijat *Akční program*, ve kterém bylo odsouzeno potlačování základních práv a svobod v minulých letech

Manifest Dva tisíce slov

- vedle Akčního programu to byl druhý významný dokument Pražského jara
- sestavil ho spisovatel **Ludvík Vaculík** a text byl otištěn v tehdejších novinách v červnu 1968
- text kritizoval dění v Československu po roce 1948 a nabádal k urychlení reforem
- text podepsalo několik tisíc lidí, mezi nimi byly i významné osobnosti (*J. Seifert, E. Zátonek*)

Varšavský dopis

Počátkem **července 1968** bylo vedení KSČ pozváno do Varšavy na jednání o poměrech v ČSSR – KSČ se jednání nezúčastnilo => představitelé Varšavské smlouvy poslali do ČSSR *tzv. Varšavský dopis*, který obsahoval varování pro ČSSR (možnost aplikace Brežněvovy doktríny)

Konec **července 1968** – došlo k setkání vedení KSČ a KSSS v Čierné nad Tisou

- poté byla podepsána dohoda (napětí ale zůstávalo)

Vpád vojsk Varšavské smlouvy

21. 8. 1968 došlo k vpádu vojsk Varšavské smlouvy na území Československa

- členové vedení KSČ (*A. Dubček, O. Černík, J. Smrkovský*) byli zatčeni
- odpor proti okupaci vyjadřovali také občané Československa => několik lidí bylo za okupace zabito

Situace v ČSSR po okupaci

23. 8. 1968 odjel prezident L. Svoboda na jednání do Moskvy

- zde byl podepsán tzv. *Moskevský protokol*
- podle tohoto dokumentu zůstaly sovětské jednotky v Praze a měla být nastolena tzv. *normalizace* (= návrat k poměrům před Pražským jarem)
- z vedení státu měli být odstraněni zastánci reformem

Závěrečný test

- 1. Vysvětlete pojem Pražské jaro, kterou etapu čs. dějin takto označujeme**
- 2. Co je Akční program**
- 3. Co je manifest Dva tisíce slov, kdy vyšel, kdo ho sestavil**
- 4. Kdy došlo k okupaci ČSSR**
- 5. Co byl Moskevský protokol, kdy vyšel**

Řešení závěrečného testu

1. Obrodný proces ve společnosti, prosazování reforem (leden – srpen 1968)
2. Odsuzoval potlačování základních práv a svobod
3. Odsuzoval poměry v ČSSR po roce 1948, červen 1968, Ludvík Vaculík
4. 21. 8. 1968
5. Byl podepsán 23. 8. 1968, požadoval nastolení normalizace

Použitá literatura

ČORNEJ, Petr. Dějepis pro střední odborné školy: české a světové dějiny. 2. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2008, 238 s. ISBN 978-80-7235-382-8

DRŠKOVÁ, Kateřina. Maturita z dějepisu: české a světové dějiny. Vyd. 2. Praha: Aleš Skřivan ml., 2000, 52 s. ISBN 80-902-2617-5

www.dejepis.com